

De Liberale Staatspartij
„DE VRIJHEIDSBOND”

Beginselprogram

Werkprogram

Verkiezingsmanifest

1929

BEGINSELPROGRAM

De Liberale Staatspartij „DE VRIJHEIDSBOND“ stelt zich ten doel de verbreiding der liberale beginselen, ter vermeerdering van den invloed der liberale gedachte op geheel ons volksleven, inzonderheid op het terrein der staatkunde.

Zij ziet het Liberalisme als eene strooming in het geestelijk leven, welke haar bron vindt in den iederen mensch ingeschapen drang naar geestelijke en maatschappelijke vrijheid, die in den loop der tijden onder allerlei benaming als een levenwekkende en levenvernieuwende kracht is werkzaam geweest en zich, ook hier te lande, op politiek gebied als liberale partij heeft geopenbaard. Als geestelijke strooming in nauw contact blijvende met het cultureele leven van onzen tijd, zal het Liberalisme, ook in zijn tegenwoordigen politieken verschijningsvorm, de Liberale Staatspartij, steeds grooter invloed op het gedachtenleven van ons volk verkrijgen. Haar ondogmatisch karakter doet haar, met behoud van het haar kenmerkend beginsel, onbevooroordeeld staan tegenover de geestelijke, zedelijke, economische, sociale en politieke vraagstukken van onzen tijd.

De Liberale Staatspartij gaat uit van de waarde der menschelijke persoonlijkheid. Als beginsel van maatschappelijke samenleving eischt zij derhalve de eerbiediging der persoonlijke vrijheid, welke hare beperking slechts hierin mag vinden, dat door deze eerbiediging op de persoonlijke vrijheid van anderen en op het algemeen belang geen inbreuk worde gemaakt.

Naast deze erkenning van de waarde der individueele persoonlijkheid en van het belang, dat deze zich in vrijheid kunne ontplooiën, staat de behartiging en de verzekering van het algemeen volksbelang, als hoogste doel van den Staat. Op Staatkundig terrein leidt het streven om haar politiek aan dit gemeenschapsbelang dienstbaar te maken, de Liberale Partij, onder meer, tot het bevorderen van een Staatsinrichting, waarbij tot uitoefening van het volle Staatsburgerschap worden geroepen alle vrouwen en mannen, die niet om redenen van staatsbelang behooren te worden uitgesloten; tot het onverzwakt handhaven van de vrijheid van denken, spreken, schrijven en vergaderen,

behoudens ieders verantwoordelijkheid voor de Wet; tot het verwerpen van alle maatregelen welke, ten bate van enkele groepen, de bevolking in haar geheel zouden schaden; tot het verminderen van de economische onvrijheid van de zwakken en tot het steunen van eene vrije ontwikkeling van de in het volk aanwezige krachten.

Zij is overtuigd, dat alléén op deze wijze bestaande toestanden op blijvende wijze kunnen worden verbeterd en dat alléén zóó een vooruitgang kan worden verkregen, die hecht is, omdat hij is gegrondvest op het persoonlijk besef der burgers, die naast hun burgerrecht ook hun burgerplicht erkennen.

Het ethisch en godsdienstig gemoedsleven bevat voor de vorming van geest en karakter onvervangbare waarden. Dit ten volle erkennende, komt de Liberale Staatspartij ook op dit gebied voor eerbiediging der persoonlijke vrijheid op. Zij keert zich dus tegen alle dwangziek clericalisme en tegen ieder stelsel, dat den waan koestert, het gebouw van den Staat op kerkelijk-dogmatischen grondslag te kunnen optrekken. In hare gelederen is plaats voor ieder, die met haar politiek streven instemt, onverschillig, welke de bron zij, waaruit hij de elementen zijner geestelijke, zedelijke of godsdienstige wereld- en levensbeschouwing put.

De Liberale Staatspartij wijst mede, op grond van hare erkenning van de waarde der menschelijke persoonlijkheid en van de daaruit voortvloeiende eerbiediging der persoonlijke vrijheid, het op het historisch-materialisme gebouwde marxistische socialisme af. Voor een gedeelte is de sociaal-democratie bezig, zich aan haren historisch-materialistischen grondslag te ontworstelen, en de Liberale Staatspartij begroet hierin een verschijnsel van geestelijk réveil. Zij blijft zich echter ook tegen dit nieuwe socialisme verzetten, wijl dit de klassenstrijd-theorie nochtans in de praktijk handhaaft en in zijn politiek en sociaal streven aan de vrijheid en de zelfstandige kracht van het individu, tot schade van individu en gemeenschap beide, geen voldoende plaats inruimt.

Onafhankelijk hiervan echter is de Liberale Staatspartij, naar karakter en historie, een hervormingspartij, die hare medewerking verleent tot het opruimen van maatschappelijke misstanden en het bevorderen van sociale wetgeving voor hen die zulks behoeven.

De Liberale Staatspartij acht de door haar beleden beginselen in oorsprong en strekking zuiver nationaal. In oorsprong: immers zij wortelen in ons verleden en zijn reeds in onze geheel in liberalen geest opgebouwde Staats-

inrichting tot uitdrukking gebracht. In strekking: want zij plaatsen de gedachte der volkseenheid boven alle godsdienstige of sociale tegenstellingen.

Juist daardoor kan zij onbelemmerd hare politiek harmonisch ontwikkelen tot de behartiging van de belangen der samenleving van volkseenheden, welke zich tracht te verwezenlijken in den Volkenbond.

De tijd waarin wij leven, heeft de onwaarachtigheid van de politieke leuzen, ontleend aan de oude geestelijke en sociale tegenstellingen geopenbaard. Die dit beamen, hebben thans de gelederen te sluiten en de liberale grondslagen van ons volksleven te handhaven en verder te ontwikkelen. De Liberale Staatspartij roept alle Nederlanders, die zich met het hierachter volgend politiek program vereenigen kunnen, tot samenwerking op.

1. Erkenning van het vrijheidsbeginsel als grondslag van het staatsbeleid en van eene zuiver democratische staatsinrichting.
Behoud van het grondwettelijk koningschap, dat verzekerd blijve aan Koningin Wilhelmina en haar nakomelingen.
2. Handhaving van het parlementaire stelsel als den juisten vorm van een zuiver democratische staatsinrichting en afwering van elken aanslag daarop.
3. Handhaving van ons onafhankelijk volksbestaan, van de onschendbaarheid van ons gebied in en buiten Europa en het daartoe brengen van offers en het in stand houden van een weermacht ter handhaving van de onzijdigheid van ons grondgebied in en buiten Europa en ter voldoening aan de verplichtingen, voortvloeiende uit het lidmaatschap van den Volkenbond. Bevordering van een harmonisch staatkundig en economisch verkeer der volken.
4. Handhaving van wettelijke orde en vrijheid door het daartoe bevoegde gezag.
5. Waarborging tegen iedere aanranding van de volledige geestelijke en godsdienstige vrijheid.
Erkenning van de waarde van het geestelijk en van het godsdienstig leven voor maatschappij en staat.
6. Volledige staatsrechtelijke, burgerrechtelijke en economische gelijkstelling van man en vrouw.
7. Bevordering van Kunsten en Wetenschappen. Bevordering van het openbaar onderwijs. Ontwikkeling van het onderwijs in practische richting, zoodat het opleidt tot geschiktheid voor gezin en maatschappij.
Bezuiniging op de uitgaven van het lager en uitgebreid

- lager onderwijs door strengeren maatstaf aan te leggen voor de oprichting van scholen.
8. Ontwikkeling van het vrije bedrijfsleven tot bereiking van welvaart voor allen.
Bevordering van het vrijhandelsverkeer. Behoud van het vrijhandelsbeginsel.
Bestrijding van bureaucratische wetgeving.
Bescherming van het publiek tegen machtsmisbruik van belangengemeenschappen.
Bevordering van sociale wetgeving ten bate der economisch zwakkeren.
9. Zoo groot mogelijke ontwikkeling van ieders persoonlijkheid ter verhooging van volkskracht en als eisch van maatschappelijke rechtvaardigheid.
Particulier initiatief als grondslag van maatschappelijke welvaart.
Versterking van het inzicht, dat daarbij de ontwikkeling der productie mede ten goede moet komen aan de werknemers en dat haar belang er bij moet worden vergroot. Afwijzing van de onder den naam van socialisatie aangeprezen vervorming van het productiestelsel. Samenwerking van kapitaal, intellect en arbeid.
Bevordering van het bewustzijn, dat overleg van werkgever en werknemer, ten aanzien van arbeidsvoorwaarden en inwendige organisatie in de daarvoor vatbare bedrijven gewenscht is voor den zoo noodzakelijken economischen bedrijfspvrede.
Bevordering van spaarzin en kapitaalvorming.
Behoud van een krachtigen middenstand, als onmisbaar voor productie en verdeeling.
Ontwikkeling van den land- en tuinbouw in het bijzonder ook ten behoeve van het kleinbedrijf.
10. Beperking van uitgaven van staat, provincie en gemeente.
Handhaving van het stelsel van belasting naar draagkracht.
Vereenvoudiging en zuiniger inrichting van openbare diensten, bij voorkeur in overleg met de ambtenaarsorganisaties.
11. Bevordering van de autonomie en het zelfbestuur in Oost- en West-Indië, onder handhaving van het Nederlandsch oppergezag. Verheffing van het geestelijk en maatschappelijk peil der inheemsche bevolking. Ontwikkeling der hulpbronnen van de overzeesche gebiedsdeelen, ook ten behoeve van die gebieden zelve.
-
-